

Thema Boodschappen doen

Cursus twee, week tien

Josée Coenen en Ans Drubbel

d.d. 16 april 2016

Wat en hoe Boodschappen doen (MN-n: Module 7, dag 1, 2 en 4, HZS: Onderwerp 16 In de winkel)

leerstof			materiaal	
pragmatiek	taalfuncties en gesprekconventies	1 liedje <i>In de winkel</i> 2 bestellen, betalen, bedanken en groeten	1 TB 53, 54, cd VHEZ 1, les 9 2 VHEZ, PB 1, TB zoekspel blz. 55 MN-n dag 1 en 2, zie onder	
woordenschat: inhoudswoord	themawoorden: 1 znw., 2 ww. 3 bijv.nw.		1 VHEZ, PB 1, les 9 HZS oef.1, 2, 3, 21 BWB 178, 179, 110 MN-n dag 1, 2, 4 zie onder 2 PB 1, Praatplaat 9 MN-n dag 1, 2, 4 3 HZS oef.18 MN-n dag 1, 2, 4 zie onder	1 achtergrondkleuren gebruiken bij afbeeldingen (ZIS) het-woorden (-voorwerpen) 1 stickers van het-woorden bij HZS, BWB
woordenschat: functiewoord	1 lidwoord 2 voorzetsel: <i>met</i> 3 bijwoord: <i>niet-geen</i> 4 voegwoord: <i>of</i> 5 vraagwoord: <i>hoeveel</i>		2 HZS oef.17 zie onder 3 zie onder 4 HZS oef. 23 5 zie onder	1 vingers gebruiken (ZIS)
klankleer	1 klanken: 2 woordgrenzen 3 zinsintonatie 4 klank-letter	1 /w/ /j/ 2 3 4	1 zie onder 2 HZS oef. 29 3 HZS oef. 30 4 ZMN blz. 34, 35	
vormleer	1 zelfstandig nw. meervoud: -en, -s (herh.) 2 niet-telbaar znw. 3 znw. (gewichten)		1 HZS oef. 16 2. HZS oef. 21 3 HZS oef. 19, 20 DBK blz. 82	
zinsbouw	1 zinnen maken 2 zinsdeelontkenning 3 zinnen maken (<i>hoeveel?</i>)		1 DBK 102 e.v. 2 zie onder 3 MN-n dag 1, onderdeel 3 PB 52-53 ZIS 36 e.v. DBK 102 e.v. zie onder	1,2,3 strookjes en /of kubussen (ZIS, DBK)

Cursus twee, week tien

Zie het bestand **inleiding** voor achtergrond en uitgangspunten

Weekrooster

dag een	dag twee	dag drie	dag vier	dag vijf
liedje <i>In de winkel</i> woordenschat-inh.w. . znw. . ww. . bijv.nw. (pragmatiek) . dialoog klankleer: . klank /w/ . klank/letter vormleer: . znw. meervoud: -en, -s (herh.)	liedje <i>In de winkel</i> woordenschat-inh.w. . znw.(niet-telb.) . ww. . bijv.nw. functiewoorden: . voorzetsel: <i>met</i> (pragmatiek) . dialoog . zoekspel klankleer: . klank /j/ . klank/letter	liedje <i>In de winkel</i> woordenschat-inh.w. . ww. . bijv.nw. (pragmatiek) . dialoog klankleer: . klankreis /w/ /b/ vormleer: bijv.nw (onverbogen)	liedje <i>In de winkel</i> woordenschat-inh.w. . znw. . ww. . bijv.nw. functiewoorden: . bijwoord: <i>niet, geen</i> . voegwoord: <i>of</i> klankleer: . klankreis /j/ /t/ /ə/ vormleer: bijv.nw.: verbogen -e zinsbouw: . zinnen maken	liedje <i>In de winkel</i> woordenschat-inh.w. . znw. . ww. . bijv.nw. functiewoorden: . (hoeveel?) klankleer: . klank /j/w/ (herhaling) . woordgrenzen . zinsintonatie vormleer . znw. meervoud (gewichten): Ø zinsbouw: . zinnen maken met <i>hoeveel?</i> . zinsdeelontkenning

Gebruikte verwijzingen

MN-n	= <i>Mondeling Nederlands nieuw</i>
HZS	= <i>Horen zien en schrijven</i>
PB 1, PB 2	= Praatboek 1 en Praatboek 2 van <i>Van horen en zeggen</i> ¹ + cd's
TB	= Tekstboek <i>Van horen en zeggen</i> , met tekst liedjes en dialogen
DBK	= <i>De bovenkamer</i> , opzoekboek en strookjes
DBK- H	= <i>De bovenkamer</i> , Handleiding, cd- Werkbl= Werkblad
BWB	= <i>Beeldwoordenboek</i>
VHEZ	= <i>Van horen en zeggen</i>
WIP	= <i>Woorden in prenten</i> , deel 1 en deel 2 (+cd's)
ZIS	= <i>Zien is snappen</i> (+cd)
ZMN	= <i>Zeg maar na</i> , uitspraakcahier bij <i>Horen zien en schrijven</i>

¹ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Liedje dag een t/m dag vijf

Benodigdheden

- VHEZ, cd 1, les 9
- TB, blz. 53, 54

N.b. In het liedje worden termen als *guldens*, *rijksdaalders* e.d. gebruikt. Eventueel gebruikt u alleen het eerste stuk van het lied.

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'We zingen vandaag het liedje *In de winkel*.

Woordenschat dag een – dag vijf

Zelfstandige naamwoorden

Benodigdheden

- VHEZ, PB 1, les 9²
- HZS oef.1, 2, 3
- BWB178, 179, 110
- MN-n dag 1, 2, 4

Woordenschat – extra

- Bij de woorden uit de oefeningen van *Horen Zien en Schrijven* kunt u eenvoudig een voorzeg- en nazeg oefening toevoegen (=stap drie uit de Nt2-didactiek).

(Instructiezin): 'Zeg maar na (woord). '

- Sticker u de afbeeldingen van het-woorden in HZS:

² De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag twee

Niet-telbare zelfstandige naamwoorden

- HZS oef. 21
- BWB 179

Hoe aan te bieden?³

(Doel) 'Je leert nieuwe woorden.

(Instructiezin:) 'Luister goed.'

-

Zelfstandige naamwoorden (niet-telbaar)

Leg een aantal voorwerpen op tafel. Van sommige één exemplaar, van andere meerdere exemplaren. Zorg ervoor dat iedere categorie (stuk, fles, pakje) vertegenwoordigd is, zoals:

Een *stuk* zeep of kaas.

Een *reep* chocola.

Een *fles* melk of limonade.

Een *pot* jam.

Een *pakje* kauwgom, boter of thee.

Een *rol* drop.

Een *pak* suiker, koffie, meel, rijst of zout.

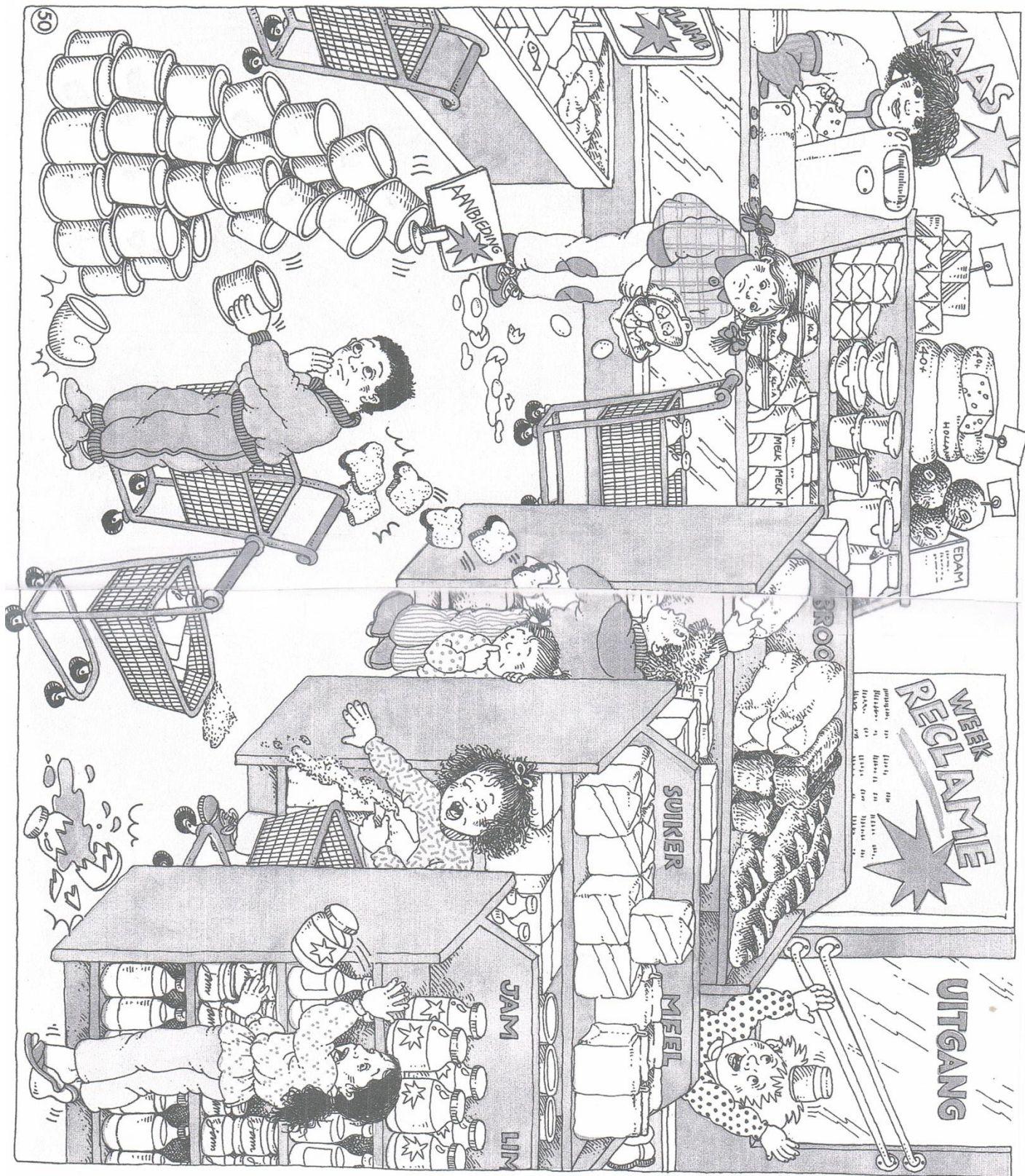
Benoem de voorwerpen: Dit heet *zeep*. Er liggen twee stukken zeep.

- (instructie zin:) ' Zeg maar na.'

Hoe te oefenen?

- **TweetalCoach** (in tweetallen) Om de beurt wijst een ll een voorwerp aan en zegt de naam. Is het goed? Dan complimenteert de andere leerling hem en gaat verder. Is het niet goed? Dan corrigeert de andere leerling en neemt de beurt over. Doet u het eerst een keertje voor.
- (groep 8-12 jaar) Voorbereiding: kaartjes met afbeeldingen van niet-telbare znw. en met de woorden *stuk* (2x), *reep*, *fles* (2x), *pot*, *pakje* (3x), *rol*. **Mix en Koppel** Alle leerlingen krijgen een kaartje. 'Zoek het kaartje dat bij jouw kaartje hoort.' Als de leerlingen een koppel (woord en afbeelding) vormen, dan gaan ze naast elkaar staan. Als iedereen klaar is, dan noemt elk tweetal nog een keer de naam van de afbeelding.
- **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een (stuk, fles, reep, snee, pak) aan en benoemen die. Zie volgende bladzijde.

³ Uit: VHEZ, Handleiding 1, blz. 97b

Uit: VHEZ, Werkboek 1, blz. 50-51

Woordenschat dag drie

Werkwoorden⁴

Benodigdheden

- Praatboek 1, praatplaat 9, *Op de markt*⁵

Hoe aan te bieden? (praatplaat)

- LK wijst de afbeelding op de praatplaat aan en noemt het werkwoord (max. vijf werkwoorden per keer).

(Doel:) 'Je leert nu werkwoorden '.

(Instructiezin): 'Kijk goed. Dit heet (werkwoord).'

bekijken kopen proeven vallen praten

slaan wijzen stelen verkopen voelen

wapperen

(groep 8-12 jaar)

boodschappen doen uitglijden oprapen

- LK vraagt aan leerling: 'Wijs aan (werkwoord).'
- LK wijst aan en zegt: 'Zeg maar na: (werkwoord).'

Hoe te oefenen?

- **PingPong** (in tweetallen) Leerlingen wijzen om de beurt een handeling aan en benoemen die.
- **Uitbeelden** (in viertallen) Een leerling beeldt een handeling uit: de anderen benoemen die.

⁴ De werkwoorden moeten de leerlingen kennen, voordat ze zinnen kunnen maken. Zie bij de zinsbouwlessen.

⁵ De praatboeken van *Van horen en zeggen* zijn opnieuw gedrukt. U kunt deze via **contact** op de website bestellen. Prijs: 15,00 euro per stuk.

Woordenschat dag drie

Bijvoeglijk naamwoord

Benodigdheden

- HZS oef.18
- ZIS blz. 99-100 e.v.
- DBK blz.78

Hoe aan te bieden?

- Zie ZIS blz. 99-100

Bijvoeglijk naamwoord onverbogen (herhaling)

Benodigdheden

- ZIS: blz. 99-100
- Set papieren stroken: bruin, rood (*is/zijn*) en groen.
- Eventueel setje met dezelfde afbeeldingen (tekening)
- De geleerde bijvoeglijke naamwoorden: *bot, scherp, jong, oud, rond, vierkant, heet, koud*

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen.'

(instructiezin): '

- Zie ZIS, blz. 99-100

Hoe te oefenen? groep 8-12 jaar

- **TafelRondje** (in viertallen) Leerlingen hebben een set papieren en eventueel afbeeldingen. Om de beurt legt een leerling een strook papier neer. De leerkracht doet het een keer voor. (Zie ZIS blz. 99-101)
Leerling A zegt een voorwerp en legt een bruine strook neer; Leerling B legt rode strook (met *is*) neer.
Leerling C zegt een geleerd bijvoeglijke naamwoord en legt de groene strook neer.
Leerling D zegt de hele zin. Daarna geven de leerlingen de stroken door en beginnen ze opnieuw.

Woordenschat dag twee

(Functiewoord) Voorzetsel: *met* (instrumentalis)

Benodigheden

- HZS, oef. 17
- DBK, strookjes
- De leerlingen dienen de Nederlandse woorden te kennen

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert vragen stellen met Hoe? en antwoord geven met **met 'n** (....)
(instructiezin:) 'Hoe schil ik een appel? Antwoord: met een mes.'

Hoe drink ik een glas limonade? met een rietje.
Hoe snijd ik een brood? met een mes.
Hoe eet ik soep? met een lepel.
Hoe eet ik een salade? met een vork.'

Uit: VHEZ, Werkboek 1, blz. 57.

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling op de afbeelding, stelt de vraag. De andere leerling geeft het antwoord en legt een groen strookje neer.
- **TafelRondje** per viertal. Om de beurt leggen de leerlingen een zin met vier zinsdeelstrookjes.) : Ik (geel) eet (rood) een appel (bruin) met een mes (groen). Doet u het een keer voor.

Woordenschat dag vier

(Functiewoord) Bijwoorden *niet* en *geen*

Benodigdheden

- . DBK, strookjes

- . zie bijlage of folders met lekkere etenswaren

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken met *geen*.'

(instructiezin:) 'Ik maak een zin met *geen*. *Luister maar*.'

Jij lust geen ijs – Wel/niet waar
Dit is geen stroop – Wel/niet waar

Hoe te oefenen?

- . **TweePraat** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling iets aan en zegt de zin: *Jij lust geen (...)*. De andere leerling antwoordt met *niet waar* of *wel waar*. Doet u het een keertje voor.

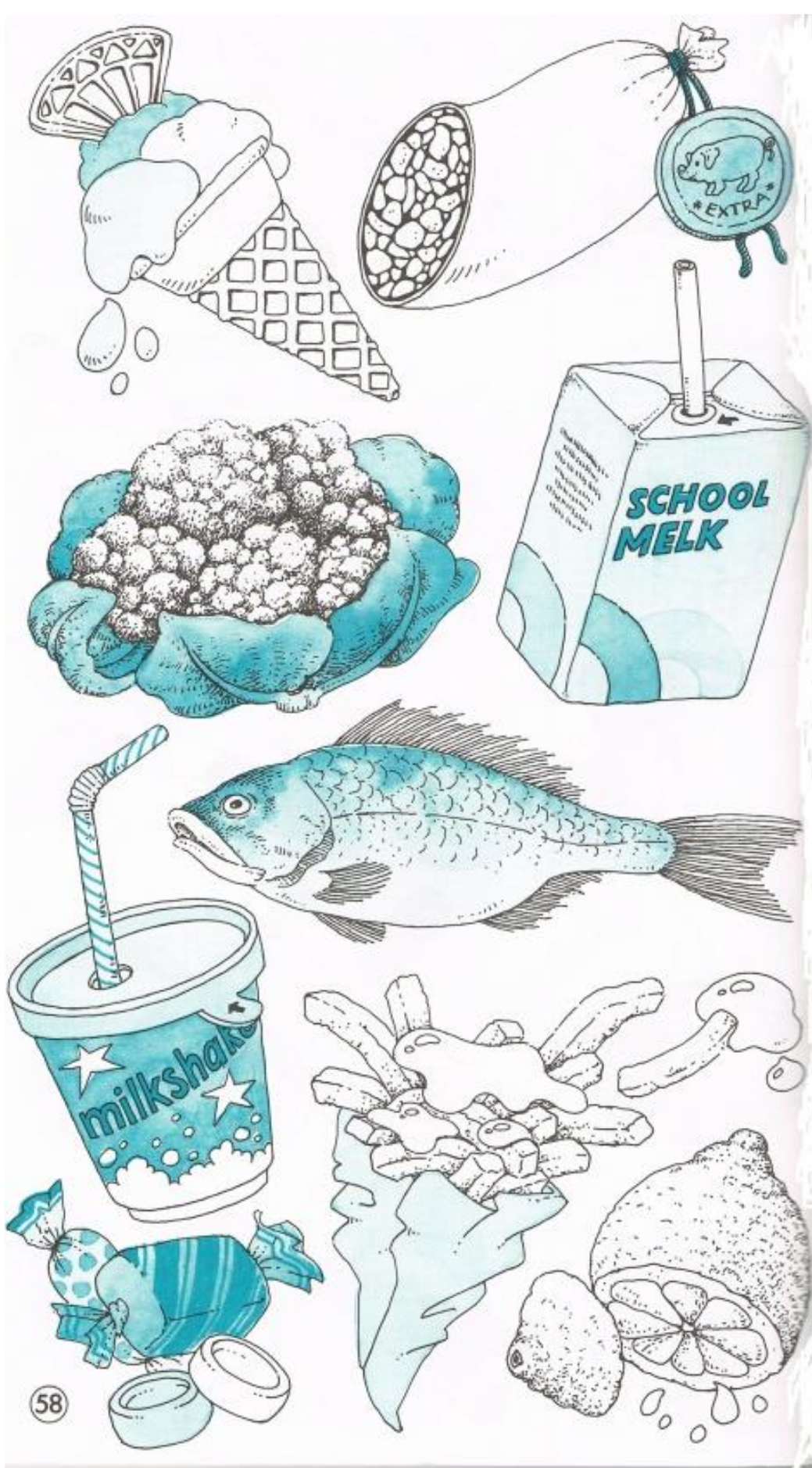
Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen maken met *niet*.'

(instructiezin:) 'Ik maak een zin met *niet*. *Luister maar*.'

Hoe te oefenen?

- . **TweePraat** (in tweetallen) Om de beurt wijst een leerling iets aan en zegt de zin: *'Ik houd niet van worst, maar wel van ijs.'* Doet u het een keertje voor.
- (groep 8-12 jaar) **TweePraat** Om de beurt wijst de leerling iets aan, zegt de zin en legt de strookjes neer. Doet u het een keertje voor.

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 1, blz. 58

Woordenschat dag vier

- (Functiewoord) Voegwoord *of*

Benodigdheden

- HZS oef. 23
- BWB. 110
- De leerlingen dienen de Nederlandse woorden te kennen.

Hoe aan te bieden?

(Doel:) 'Je leert vragen stellen met *of*.'

(Instructiezin:) 'Wat vind je lekker? IJs of een milkshake?' Of: 'Houd je van vis of van vlees?'

Uit: VHEZ, Werkboek 1, blz. 58

Hoe te oefenen?

- **TweePraat** (in tweetallen) Om de beurt stelt een leerling de vraag en geeft de ander antwoord.

(Pragmatiek) Dialoog dag een- drie, dag vijf

Benodigheden

- PB 1, les 9, blz. 52-55
- VHEZ, cd, 1 les 9 Let op: In de dialoog staat *gulden* i.p.v. *euro*. In onderstaande tekst is wel euro opgenomen.
- MN-n dag 1 en 2

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag iets horen en zeggen.'

(Instructiezin) 'Luister maar.' (Denk aan de vraagzinintonatie.)

- ② Groenteboer : Zo jongedame.
Zeg het maar.
Esma : Een pond tomaten, alstublieft.
- ③ Groenteboer : Alsjeblieft. [gebaar]
Verder nog iets?
Esma : Ja, heeft u ook paprika's?
- ④ Groenteboer : Ja, welke wil je? Rode of groene? [gebaar]
Esma : Twee groene, alstublieft. [gebaar]
- ⑤ Groenteboer : Anders nog iets?
Esma : Nee. [gebaar]
Groenteboer : Dat is dan vier euro en veertig cent samen.
- ⑥ Esma : Hoeveel kost zo'n zak snoep? [gebaar]
Groenteboer : Een euro tachtig.
- ⑦ Esma : En hoeveel kost zo'n ijsje? [gebaar]
Groenteboer : Een euro .
- ⑧ Groenteboer : Hoeveel geld heb je bij je?
Esma : Vijf euro .
Groenteboer : Neem dan een rol drop. Die kost zestig cent.
Esma : Okee, alstublieft. [gebaar]
- ⑨ Groenteboer : Dank je wel. [gebaar]
Heb je een tas bij je?
Esma : Ja. [gebaar]
Dag.
Groenteboer : Dag.

Hoe te oefenen?

- spelen van de dialoog (De rol van de groenteboer kunt u beter op u nemen. Later kan een gevorderde leerling deze rol spelen).
- opnemen op mobiel of tablet/ipad
- samen bekijken, beluisteren en LK corrigeert eventueel: nieuwe opname maken.

(Pragmatiek) Dialoog dag twee

Benodigdheden

- PB 1, les 9, blz. 52-55
- zoekspel, TB, blz.55-56

KLANKEN dag een

Benodigheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /w/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS)
- plus voor groep 8-12 jaar de zwarte letter en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /w/ (bijv. wiel met rode sticker)
- groep 8-12: *Zeg maar na*, blz. 34 /w/ -woorden
- Tekening *Het wevertje* (zie bijlage) en kleurpotloden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /w/ verstaan en de /w/ zeggen.'

- Spreek de /w/ uit en wijs op uw tanden op de onderlip en spreek de /w/ enkele malen overdreven uit: '/w/'. De **eerste** klank van de week is de /w/: de /w/ van (wiel).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van het wiel op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /w/ van wiel. Je hoort een /w/ en je zegt een /w/'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (wiel) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (wiel): **wiel**, bel, auto, **wiel**, snoep, **wiel, wiel**, rol, ui, **wiel**.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert de mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 wiel, wit, week, wij, worst, winkel, weegschaal, weinig, weggooien.

2 Klankversje /w/: *Het wevertje zat naast zijn vrouw
en wist niet wat hij weven wou.
Hij weefde een ditje,
hij weefde een datje,
hij weefde een kussentje
voor zijn katje.*⁶

3 Kleur het weefgetouw rood en kleur de broek van het wevertje blauw.

4 Individueel Groep 8-12: /w/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /w/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /w/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/ het klankvel=klassikaal/het klankschrift = individueel.

⁶ Anoniem

Uit: *Van horen en zeggen*, Werkboek 2, blz. 37.

KLANKEN dag twee

Benodigdheden

- spiegels: voor elke leerling een
- roze uitdraai van klank /j/ en symbolen voor luisteren en spreken (ZIS);
- plus voor groep 8-12 jaar de zwarte letter en symbolen voor lezen en schrijven (ZIS)
- afbeelding van woord uit leesmethode met /j/ (bijv. jas)
- groep 8-12: *Zeg maar na*, blz. 35 /j/ -woorden

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klank /j/ verstaan en de /j/ zeggen.'

- Spreek de /j/ enkele malen overdreven uit: '/j/. De **tweede** klank van de week is de /j/: de /j/ van (jas).'
- Dan hangt u op een groot vel waar reeds de symbolen voor spreken en luisteren zijn opgeplakt, een plaatje van de jas op met het symbool in het roze voor de klank: 'De /j/ van jas. Je hoort een /j/ en je zegt een /j/.'

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Ga staan als je (jas) hoort.'

1 Stijgen/ Dalen (jas): **jas**, rok, sok, **jas**, **jas**, trui, **jas**, **jas**, schoen, das.

Hoe te oefenen?

- (LK zegt woord, LL kijken in spiegel, LK corrigeert de mondstand.)

(Instructiezin) 'Zeg maar na.'

1 jas, ja, juf, jong, jongen, jaar, jullie, juni, jouw, pakje, ijsje, dank je wel.

2 Klankversje /j/: *Jarige, Jet, jarige Job
zet je versierde feestmuts op.
Jarige Job, jarige Jet,
kom maar eens een twee drie
tjoep uit bed.⁷*

3 Individueel Groep 8-12: /j/-woorden uit *Zeg maar na*.

Verder verloop

- Laat leerlingen zelf woorden met de /j/ verzamelen door specifiek te luisteren. Vraag elke dag: 'Heb je nog een woord met de /j/ gehoord?'
- Verzamel voorwerpen, afbeeldingen en zet/plak deze bij de klanktafel/ het klankvel=klassikaal/het klankschrift = individueel.

⁷ © Willeke Verbaas

KLANKEN dag drie

Benodigdheden

- roze klanken /w/ en /b/, zwarte letters (ZIS)
- symbool voor luisteren (ZIS)
- werkblad *klankreis door Europa*: voor elke leerling een: zie bijlage.
- kleurpotloden
- landkaart van Europa

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /w/ en /b/ verstaan.'

(leerkracht) Schrijf de woordparen in twee verticale rijen op het bord. Schrijf er boven de woorden 'links' en 'rechts' en met pijlen naar links en naar rechts.

Links	Rechts
1 worst	borst
2 bij	wei
3 wang	bang
4 beek	week

- Geef de woorden 'links' en 'rechts' (met vertaling eigen taal).
- Deel het werkblad *klankreis door Europa* uit. Plus verschillende kleurpotloden. Bovenaan staan steden uit Europa. Leg uit dat je bij vier woorden naar rechts of naar links kan. Doe het een keer voor.

Hoe te oefenen?

(Instructiezin) 'Neem een (rood) kleurpotlood. Ik zeg straks nummer een en (worst). Dan ga je naar links. Ik zeg nummer twee en (wei) dan ga je bij nummer twee naar rechts. Ik zeg nummer drie en (wang) dan ga je naar links. Ik zeg nummer vier en (beek) en je komt uit bij (Brussel).'

1 links/ rechts U zegt vier bordwoorden uit elk paar één (bijvoorbeeld *borst, bij, bang, week*). Bij elk woord moet de leerling kiezen of het een woord uit de linker rij is of uit de rechter rij. Vraag de leerlingen: 'Waar ben je?'

2 herhaal Kies weer vier bordwoorden, en de II een ander kleurpotlood en de II kiest weer rechts of links.

3 (voor leerlingen die kunnen lezen) Laat een leerling de woorden kiezen en de andere leerlingen 'reizen'. 'Waar ben je?' Is het goed? De leerling die de woorden gaf, geeft het aan.

KLANKEN dag vier, groep 8-12 jaar

Benodigdheden

- roze klanken / j/, /ə/ en /t/, zwarte letters (ZIS)
- symbool voor luisteren (ZIS)
- werkblad *klankreis door Europa*: voor elke leerling een: zie bijlage.
- kleurpotloden
- landkaart van Europa

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert vandaag de klanken /j/, /ə/ en /t/ verstaan.'

(leerkracht) Schrijf de woordparen in twee verticale rijen op het bord. Schrijf er boven de woorden 'links' en 'rechts' en met pijlen naar links en naar rechts.

Links	Rechts
1 jas	tas
2 ijs	ijsje
3 touw	jouw
4 snoepje	snoep

- Geef de woorden 'links' en 'rechts' (met vertaling eigen taal).
- Deel het werkblad *klankreis door Europa* uit. Plus verschillende kleurpotloden. Bovenaan staan steden uit Europa. Leg uit dat je bij vier woorden naar rechts of naar links kan. Doe het een keer voor.

Hoe te oefenen?

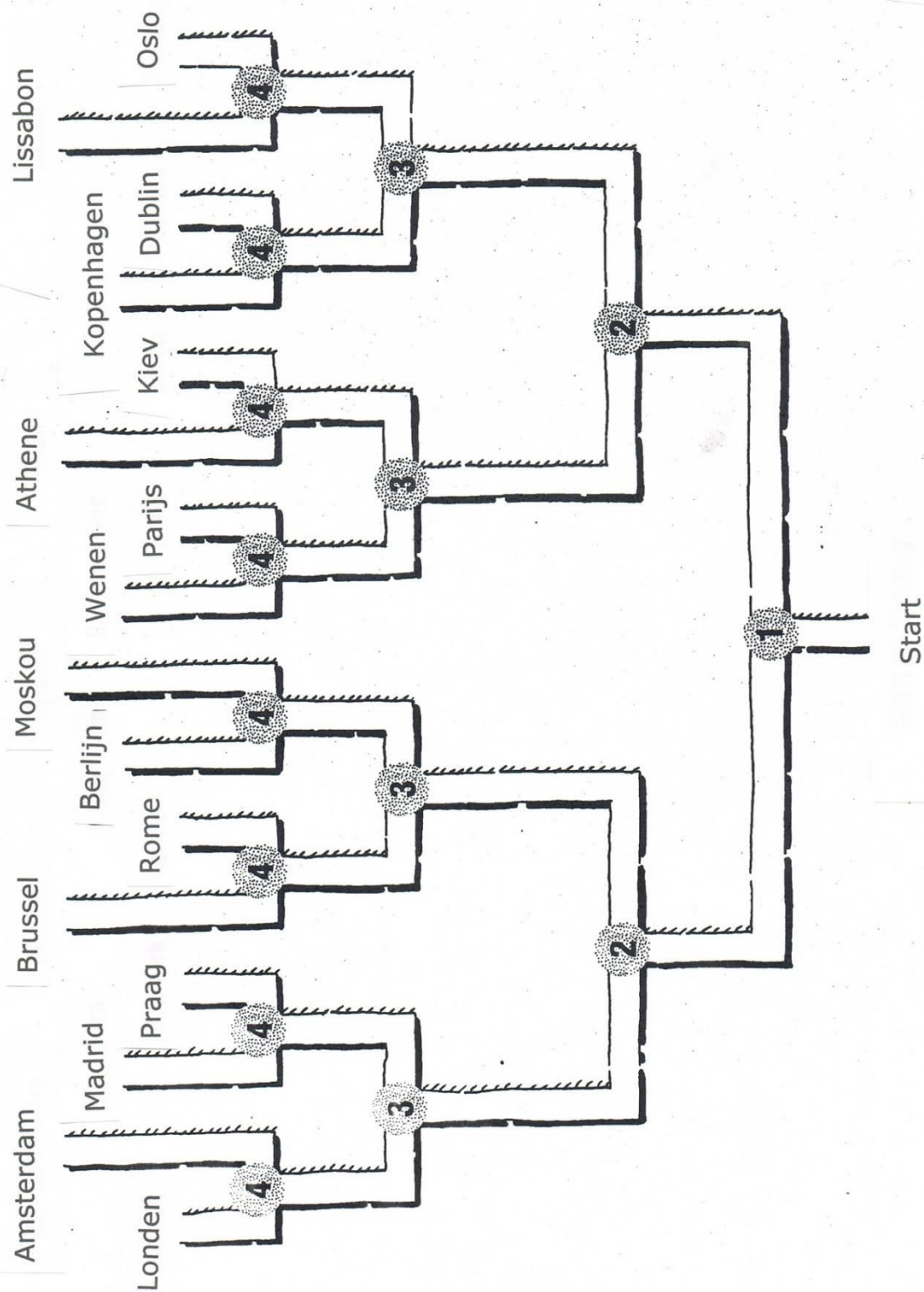
(Instructiezin) 'Neem een (rood) kleurpotlood. Ik zeg straks nummer een en (tas). Dan ga je naar rechts. Ik zeg nummer twee en (ijsje) dan ga je bij nummer twee naar rechts. Ik zeg nummer drie en (touw) dan ga je naar links. Ik zeg nummer vier en (snoep) en je komt uit bij (Dublin).'

1 links/ rechts U zegt vier bordwoorden uit elk paar één (bijvoorbeeld *jas, ijs, touw, snoepje*). Bij elk woord moet de leerling kiezen of het een woord uit de linker rij is of uit de rechter rij. Vraag de leerlingen: 'Waar ben je?'

2 herhaal Kies weer vier bordwoorden, en de II een ander kleurpotlood en de II kiest weer rechts of links.

3 (voor leerlingen die kunnen lezen) Laat een leerling de woorden kiezen en de andere leerlingen 'reizen'. 'Waar ben je?' Is het goed? De leerling die de woorden gaf, geeft het aan.

Klankreis door Europa

From Pronunciation Games by Mark Hancock © Cambridge University Press 1995

KLANKEN dag vijf, groep 4-7 jaar

- Herhaal oefeningen voor de klank / j/ of /w/ voor leerlingen die hier nog moeite mee hebben. Oefen met de leerlingen de reeks /j/-/j /-/ j/ en /w/-/w /-/w/ en/of samen: /j /-/w /, /j /-w/ / en /j /- /w /.
(Instructiezin) 'Zeg maar na: /j /' en: '/w /.''
(en/of:) 'Zeg maar na: /j/ -/w/.'

KLANKEN dag vijf groep 8-12 jaar **Woordgrenzen herkennen en zinsintonatie**

Benodigheden

- HZS. oef. 29 Slangentekst (woordgrenzen)
- HZS. oef. 30 Do-re-mi- (intonatie)

Vormleer dag een

Zelfstandig naamwoord, meervoud **–en** en **–s** (herhaling)

Benodigdheden

- HZS oef. 16
- voorwerpen, minimaal twee dezelfde
- ZIS, blz. 72 e.v.
- voor groep 8-12 jaar: kaartjes met +/ən/ (roze) en **–en** (zwart): (cd van ZIS)
- voor groep 8-12 jaar: kaartjes met +/s/ (roze) en **–s** (zwart)
- DBK, blz. 13

Hoe aan te bieden?

(Doel) 'Je leert woorden voor meer dan één.'

(U legt een hoepel op tafel en legt één voorwerp buiten een hoepel. Hetzelfde doet u met andere voorwerpen, die allemaal +/ən/ , -en krijgen (bijvoorbeeld boek (en)).

(**Let op:** Neemt u een *houten* hoepel voor een neutrale kleur.))

- U zegt nog een keer: 'Dit is één (naam van voorwerp)'. Dan legt u dezelfde voorwerpen in het midden van de hoepel en zegt: 'Dit zijn drie (namen van voorwerpen).'
- (U legt een hoepel op tafel en legt één voorwerp buiten een hoepel. Hetzelfde doet u met andere voorwerpen, die allemaal +/s/ -s , krijgen (bijvoorbeeld lepel).
- U zegt nog een keer: 'Dit is één lepel'. Dan legt u drie lepels in het midden van de hoepel en zegt: 'Dit zijn drie lepels.'

Hoe te oefenen?

- Zie ZIS, blz. 72 e.v.
- groep 4-7 jaar. U zegt de woorden, eerst het enkelvoud, dan het meervoud en zegt: 'Zeg maar na'.
U wijst op de afbeeldingen in het boek die *-en* krijgen, 'Ik zie één boek. Hier zie ik drie boeken.' Daarna met andere voorwerpen die *–s* krijgen.
- groep 8-12 jaar **TweetalCoach**. Leerling A wijst een voorwerp buiten de hoepel en benoemt het voorwerp: één (naam van voorwerp) (en wijst binnen de hoepel) twee of drie (voorwerpen). 'Is het goed? Dan complimenteert de andere leerling en neemt de beurt.

Vormleer dag vier

Bijvoeglijk naamwoord (onverbogen en verbogen)

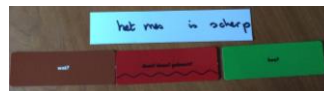
Benodigdheden

- ZIS 99 e.v.
- DBK 79
- verschillende afbeeldingen (tweemaal dezelfde) met op de ene een afbeelding van de sjwa.

Foto: Roel Burgler

- afbeelding van de sjwa (ZIS)
- eventueel voor groep 6-7 jaar: strookjes
- voor groep 8-12 jaar: strookjes uit DBK geel/bruin – persoonsvorm+ naamw. deel (naamw. gezegde) én strookjes voor het zelfstandig naamwoord, lidwoord en bijvoeglijk naamwoord. Zie foto's op de volgende bladzijde.

Hoe aan te bieden?

(doel) 'Je leert zinnen zeggen.'

(instructiezin): 'Het mes is scherp. Het scherpe mes.' (Enzovoort.)

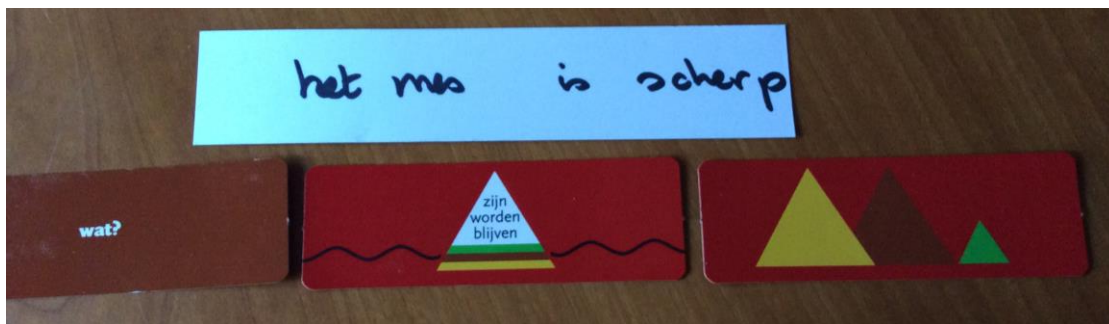
- Zie ZIS, blz. 99-100

Hoe te oefenen?

(doel) 'Je leert zinnen en woorden zeggen.'

(instructiezin): 'Het (mes) is scherp, het scherpe mes.' Enzovoort.

. groep 8-12 jaar **TweetalCoach** (in tweetallen) Voorbereiding: U legt de twee mogelijkheden (zin en zinsdeel) op tafel neer. Zie de foto's op de volgende bladzijde) De ll nemen om de beurt een afbeelding en leggen deze onder de desbetreffende strook (voor zin) of boven de strookjes (voor de woorden) en benoemen de zin of het zinsdeel. Is het goed? Dan geeft de ene LL een compliment. Is het fout? Dan coacht de ene leerling de andere. Enzovoort. Doet u het eerst voor.

Vormleer dag vijf

Zelfstandig naamwoord, meervoud Ø (gewichten)

Benodigdheden

- HZS oef. 19, 20
- DBK 82

Zinsbouw dag vier

Benodigdheden

- Praatplaat 9 *Op de markt*
- ZIS blz.36 e.v.
- kubussen
- groep 8-12 jaar DBK blz. 102, strookjes

Hoe aan te bieden? groep 4-6 jaar

(doel) 'Je leert zinnen maken.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin. Luister maar.' (zie hieronder)

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin.'

- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op een afbeelding van de Praatplaat en zeggen de zin en leggen met de kubussen de zin. Daarna volgt de andere leerling.
- groep 8-12 jaar: **TweetalCoach** (in tweetallen) volgorde (geel/bruin- rood -paars) Om de beurt wijst een leerling op een afbeelding van de praatplaat en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin. Doet u het een keer voor.

het meisje valt op de grond

Of: het meisje glijdt over een banaan uit

de vrouwen praten

Of: de vrouwen praten met elkaar

Zinsbouw dag vijf

Benodigdheden

- HZS oef. 19 en 20
- PB blz.52-55
- ZIS blz.36 e.v.
- kubussen en (een groene kubus!)
- groep 8-12 jaar DBK blz. 102, strookjes
- een weegschaal

Hoe aan te bieden? groep 4-6 jaar

(doel) 'Je leert zinnen maken met *hoeveel?*.'

(instructiezin): 'Ik maak een zin. Luister maar.' (zie hieronder)

Hoe te oefenen?

(instructiezin): 'Nu maken jullie een zin met hoeveel?.'

- **TweePraat** Om de beurt staan de kinderen op de weegschaal en zeggen de zin.: 'Ik weegkilo'. Doet u het een keertje voor.
- **TweePraat** Om de beurt wijzen de leerlingen op een afbeelding uit het Praatboek en zeggen de zin en leggen met de kubussen de zin. Daarna volgt de andere leerling.
- groep 8-12 jaar: **TweetalCoach** (in tweetallen) volgorde (geel/bruin- rood -paars)
Om de beurt wijst een leerling op een afbeelding uit het praatboek of op voorwerpen uit de klas en legt de zinsdeelstrookjes neer en zegt de zin. Is het goed? Dan zegt de leerling: 'goed'. Daarna maakt de andere de nieuwe zin. Doet u het een keer voor.

De aardappels wegen een kilo.

Het ijsje kost een euro